

Nr 219.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordningar om kommunal progressivskatt och om utjämningskatt; given Stockholms slott den 16 mars 1928.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

dels förordning om kommunal progressivskatt;

dels ock förordning om utjämningskatt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Lyberg.

Förslag

till

Förordning om kommunal progressivskatt.

Häriigenom förordnas som följer:

1 §.

Kommunal progressivskatt skall i enlighet med vad här nedan stadgas utgöras till kommuner, församlingar och skoldistrikt.

2 §.

Fysisk person ävensom annan juridisk person än svenskt aktiebolag och svenskt solidariskt bankbolag skola utgöra kommunal progressivskatt, därest den skattskyldiges till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbara belopp överstiger 3,000 kronor, sedan, i fråga om skattskyldig, som avses i 69 § kommunalskattelagen, avdragits ett belopp, motsvarande till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt skattepliktig inkomst, för vilken jämlikt sagda lagrum kommunal skattskyldighet ej föreligger.

Svenskt aktiebolag eller svenskt solidariskt bankbolag skall utgöra kommunal progressivskatt, försåvitt den enligt 18 § b) förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för bolaget beräknade inkomstprocenten överstiger 6.

Skattskyldig, som avses i 18 § d) eller e) i nyssnämnda förordning, annan svensk försäkringsanstalt än aktiebolag samt sådant i 17 § förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker omförmält bolag, som bedriver detaljhandel med rusdrycker, skola ej erlägga kommunal progressivskatt.

3 §.

Det till kommunal progressivskatt beskattningsbara beloppet utgör för en var skattskyldig det till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbara beloppet, beträffande försäkringsaktiebolag i den mån detta belopp belöper på aktieägarna i denna deras egenskap, samt beträffande skattskyldig, som avses i 69 § kommunalskattelagen, efter avdrag, som i 2 § första stycket sägs.

4 §.

1 mom. För andra skattskyldiga än svenska aktiebolag och svenska solidariska bankbolag utgör progressivskattens grundbelopp

för den del av det till kommunal progressivskatt beskattningsbara beloppet, som överstiger

3,000 kronor men ej	9,000 kronor, 0.5 procent
9,000 » » »	15,000 » 1 »
15,000 » » »	35,000 » 2 »
35,000 » » »	60,000 » 3 »
60,000 » » »	100,000 » 4 »
100,000 » » »	5 » ,

dock att grundbeloppet icke må i något fall överstiga 4.5 procent av det beskattningsbara beloppet.

För svenskt aktiebolag eller svenskt solidariskt bankbolag fastställs progressivskattens grundbelopp i förhållande till det beskattningsbara beloppet efter ett procenttal, som utgör tre fyrtiondelar av det belopp, varmed den enligt 18 § b) förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för bolaget beräknade inkomstprocenten överstiger 6, dock att grundbeloppet icke må i något fall överstiga 3.75 procent av det beskattningsbara beloppet. Vid grundbeloppets uträkning iakttages, att inkomstprocenten avrundas till närmast högre fulla tiondel.

2 mom. Progressivskattens grundbelopp upptages i fullt krontal, så att belopp, som ej uppgår till fullt krontal, bortfaller.

3 mom. Rörande fördelning emellan äkta makar av det för dem gemensamma grundbeloppet skall stadgandet i 19 § 1 mom. förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt äga motsvarande tillämpning; och skall därvid i fråga om skattskyldig, som avses i 69 § kommunalskattelagen, såsom taxerat belopp anses det till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet med avdrag av det belopp, som frånräknats vid fastställande av det till kommunal progressivskatt beskattningsbara beloppet.

5 §.

1 mom. Skattskyldig taxeras till kommunal progressivskatt i hemortskommunen.

Överstiger progressivskattens grundbelopp 300 kronor, skall grundbeloppet påföras den skattskyldige i den eller de kommuner, varest han åtnjutit inkomst av beskaffenhet att kunna där taxeras till kommunal inkomstskatt. Har han åtnjutit sådan inkomst i flera kommuner, skall grundbeloppet uppdelas mellan kommunerna efter förhållandet mellan de till jämna hundratal kronor reducerade belopp, som i varje kommun utgöra summan av den skattskyldiges till kommunal inkomstskatt uppskattade inkomster eller, beträffande inkomst av jordbruksfastighet, annan fastighet eller rörelse, uppskattade nettointäkter. Vid sådan fördelning skall, därest andel av grundbeloppet, som belöper å annan kommun än den skattskyldiges hemortskommun, understiger 50 kronor, denna andel tillföras hemortskommunen.

Överstiger progressivskattens grundbelopp icke 300 kronor eller har den skattskyldige icke i någon kommun åtnjutit inkomst av beskaffenhet att kunna taxeras till kommunal inkomstskatt, påföres hela grundbeloppet den skattskyldige i hemortskommunen.

Med kommuner likställas i denna paragraf sådana församlingar och skoldistrikt, som utgöra delar av kommun, och för vilkas skattebehov må uttagas kommunal progressivskatt.

2 mom. Saknar skattskyldig hemortskommun, skall han taxeras till kommunal progressivskatt i Stockholm; och skall han i Stockholm för gemensamt kommunalt ändamål utgöra progressivskatt med den andel av grundbeloppet, som enligt ovan givna regler skulle belöpa å hemortskommunen.

Har skattskyldig åtnjutit inkomst, för vilken han skall i Stockholm taxeras till kommunal inkomstskatt för gemensamt kommunalt ändamål, skall vid fördelning enligt 1 mom. andra stycket av progressivskattens grundbelopp denna inkomst anses hava åtnjutits i särskild kommun, och skall därå belöpande andel av grundbeloppet påföras den skattskyldige i Stockholm, där han skall utgöra progressivskatt med denna andel för gemensamt kommunalt ändamål.

Skatt för gemensamt kommunalt ändamål skall användas till utjämning av skattetrycket olika kommuner eller andra menigheter emellan.

6 §.

1 mom. Kommunal progressivskatt skall i den utsträckning, varom nedan stadgas, användas till täckande av kommuns, församlings och skoldistrikts skattebehov.

2 mom. I första hand skall, utom i det fall, varom i 4 mom. sägs, tillgänglig andel av grundbeloppet, i den mån den därtill förslår, användas till täckande av en fjärdedel av kommunens skattebehov.

3 mom. Är tillgänglig andel av grundbeloppet av den storlek, att den samma icke jämlikt bestämmelserna i föregående mom. behövt i sin helhet tagas i anspråk, skall, därest kommun och församling sammanfalla eller kommun består av flera församlingar eller flera skoldistrikt, överskottet avräknas på församlingarnas eller skoldistriktens skattebehov, dock med högst en fjärdedel av skattebehoven. Består en församling av flera skoldistrikt eller ett skoldistrikt av flera församlingar, skall progressivskatten i första hand användas för den större enhetens behov.

Därest stad, i vilken enligt vad därom är särskilt stadgat särskild folk-kolestyrelse finnes, utgör flera församlingar, må kommunal progressivskatt ej uttagas för församlingarnas behov.

4 mom. Består en församling eller ett skoldistrikt av flera kommuner, skall rätten att använda progressivskatt i första hand tillkomma församlingen eller skoldistriktet, och äga kommunerna den rätt till avräkning av kommunal progressivskatt, som eljest enligt 3 mom. första stycket tillkommer

församlingar eller skoldistrikt. Utgöra, där en församling består av flera kommuner, de särskilda kommunerna egna skoldistrikt, eller utgöra, där ett skoldistrikt består av flera kommuner, de särskilda kommunerna egna församlingar, skola kommunerna äga företrädesrätt till överskottet.

5 mom. Åtgår vid tillämpning av här ovan givna bestämmelser ej hela den tillgängliga andelen av grundbeloppet, skall återstoden ej uttagas.

Kommunal progressivskatt må ej tagas i anspråk för municipalsamhälles räkning och ej heller till täckande av utgifter, som beslutats av fattigvårdsstämman eller fattigvårdsfullmäktige.

7 §.

Den, som eftertaxerats till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, skall, om eftertaxeringen därtill föranleder, eftertaxeras jämväl till kommunal progressivskatt till behörigt belopp.

Av kommunal progressivskatts grundbelopp, som på grund av eftertaxering eller efter besvär tillföres kommun, församling eller skoldistrikt, skall uttagas så stor del, som av grundbeloppet för sådan skatt uttagits för det år, då beskattningen bort äga rum.

8 §.

1 mom. Har på grund av bestämmelserna i 23 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt befrielse helt eller delvis medgivits från skattskyldighet till nämnda skatt, skall motsvarande befrielse åtnjutas jämväl i fråga om kommunal progressivskatt.

2 mom. Därest i anledning av överenskommelse eller beslut, varom förmäles i 29 § eller 30 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, befrielse från skattskyldighet till nämnda skatt helt eller delvis skall åtnjutas, skall detta föranleda motsvarande befrielse från skattskyldighet enligt denna förordning.

I fall, varom i 29 § 2 mom. och 30 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt förmäles, må Konungen förklara, att kommunal progressivskatts grundbelopp skall för skattskyldig fastställas till högre belopp än gällande bestämmelser eljest skulle föranleda, dock att grundbeloppet ej må komma att uppgå till större del, procentuellt beräknad, av det på grundval av överenskommelsen eller beslutet fastställda beskattningsbara beloppet, än grundbeloppet skulle utgjort av det beskattningsbara belopp, som skulle hava fastställts, om hänsyn ej tagits till överenskommelsen eller beslutet.

9 §.

Där oskift dödsbo jämlikt 24 § i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt svarar för dylik skatt allenast med tillgångarna i boet eller delägare i skiftat dödsbo allenast för vad av skatten å hans lott be-

löper och allenast med sin lott i boet, skall motsvarande gälla i fråga om kommunal progressivskatt.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1929.

Beträffande efterbeskattning och efterdebitering av kommunal progressivskatt, som skolat utgöras enligt äldre förordningar, skola dessa fortfarande äga tillämpning.

Förslag
till
Förordning om utjämningskatt.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

Till staten skall erläggas utjämningskatt för användning i den ordning, som är särskilt stadgad, till utjämning av skattetrycket olika kommuner eller andra menigheter emellan.

2 §.

Utjämningskatt utgöres av en var till kommunal progressivskatt skattskyldig i den kommun, där han taxeras till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt.

3 §.

Utjämningskattens grundbelopp utgör en tredjedel av den kommunala progressivskattens grundbelopp.

Kungl. Maj:t bestämmer årligen, huru stor del av utjämningskattens grundbelopp skall för det året uttagas.

4 §.

I fråga om utjämningskatten skall vad i 7, 8 och 9 §§ förordningen om kommunal progressivskatt stadgas äga motsvarande tillämpning.

5 §.

För tillämpning av denna förordning erforderliga föreskrifter utfärdas av Konungen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1929.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 16 mars 1928.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, GÄRDE, PETTERSSON, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG, VON STOCKENSTRÖM.

Efter gemensam beredning med cheferna för social- och ecklesiastikdepartementen anför chefen för finansdepartementet, statsrådet Lyberg:

Det för 1927 års riksdag framlagda förslaget till kommunalskattereform upptog även förslag till förordningar om kommunal progressivskatt och om utjämningskatt. Kungl. Maj:t har förut i dag beslutat, att kommunalskattefrågan skall ånyo föreläggas riksdagen till prövning; och får jag i anslutning härtill anmäla förslag till förordningar om kommunal progressivskatt och om utjämningskatt. Enligt den härom år 1927 avgivna propositionen (nr 104) skulle den nuvarande kommunandelen av kommunala progressivskatten tillfalla landsting och städer, som ej deltaga i landsting, och i stället för den nuvarande utjämningsandelen skulle en särskild statsskatt, benämnd utjämningskatt, uttagas. De skäl, som lågo till grund för de sålunda föreslagna ändringarna i den nuvarande kommunala progressivskatten, finnas närmare angivna i motiveringen till 1927 års kungl. förslag till kommunalskattelag (proposition 102, sid. 289 ff). Kommunalskatteutskottet uttalade, att utskottet icke blivit övertygat av departementschefens argumentering för förslaget. Utskottet hyste den uppfattningen, att förlusten av ifrågavarande skatteintäkt skulle för många kommuner, såväl landskommuner som städer, kunna vålla de kommunala finanserna betydligt avbräck, särskilt i sådana, säkerligen vanliga fall, där kommunen på längre sikt kalkylerat med progressivskatten såsom säker inkomstkälla. En ej oväsentlig höjning av utdebiteringen bleve i många fall följd, och den eventuella nedsättningen av landstingens utdebitering skulle för skattedragarna i dylika fall bliva en mycket knapp kompensation. Utskottet hade alltså funnit primärkommunernas intresse kräva bibehållande åt dessa av förevarande skattekölla.

Departements-
chefen.

Det av mig förra året förordade förslaget rörande kommunal progressivskatt var utarbetat på grundval av ett utav 1924 års skatteberedning framlagt utkast. Såsom förslagets huvudsakligaste fördelar angavs, att det medförde en påtaglig förenkling i skattesystemet samt att det verkade i skatteutjämnande

riktning. Såsom jag redan vid anmälan av förslaget till kommunalskattelag anfört, avvisades emellertid förslaget av riksdagen, varför jag ej finner mig böra förorda, att det ånyo förelägges riksdagen, innan den ifrågasatta nyheten hunnit vinna terräng i den allmänna uppfattningen. I de förslag till förordningar om kommunal progressivskatt och om utjämningskatt, som jag nu har att anmäla, har jag därför följt de av 1927 års utskott härutinnan utarbetade förslagen med några mindre, huvudsakligast redaktionella ändringar.

I förordningen om kommunal progressivskatt har återinförts det i nu gällande förordning använda begreppet grundbelopp. Om progressivskatten skulle utgå till landstingen, skulle skatten alltid uttagas i sin helhet, och något grundbelopp vore ej erforderligt. Låter man däremot progressivskatten såsom nu tillfalla primärkommunerna och upptager man den för närvarande gällande begränsningen i progressivskattens användning till en fjärdedel av skattebehovet, synes man böra, i enlighet med vad som är fallet i nu gällande förordning om kommunal progressivskatt, använda begreppet grundbelopp för att utmärka, att det enligt skatteskalans uträknade beloppet icke alltid kommer att i sin helhet uttagas, varom även ett uttryckligt stadgande införts i 6 § 5 mom.

5 § sista stycket i utskottets förslag har utbrutits till ett särskilt moment och omredigerats i syfte att tydligt uttrycka i vilka fall kommunal progressivskatt skall utgöras för gemensamt kommunalt ändamål.

I 6 § 3 mom. har en omformulering skett för att klargöra, att Stockholm tillhör de städer, i vilka kommunal progressivskatt ej skall få upptagas för församlingarnas behov. Den i nuvarande förordning åberopade 1909 års lag gäller ej Stockholm.

På sätt framgår av det förut i dag anmälda förslaget till kommunalskattelag har jag ansett frågan om ändring av gällande bestämmelser för kommanditbolagens beskattning böra upptagas till bedömande i samband med spørsmålet om aktiebolagsbeskattningen. Då således nu gällande bestämmelser om beskattning av kommanditbolags vinst bibehållits i det nyss anmälda förslaget till kommunalskattelag, har jag låtit vidtaga härav betingade ändringar i utskottsförslaget angående progressivskatten.

Av den allmänna motiveringen till det förut anmälda förslaget till kommunalskattelag framgår, att kommunal progressivskatt ej skall utgöras av bolag, som driver detaljhandel med dylika drycker. Härav betingad bestämmelse överensstämmer i sak med motsvarande bestämmelse i utskottets förslag.

Stadgandet i 7 § andra stycket av det nu framlagda förslaget till förordning om kommunal progressivskatt motsvarar 7 § andra stycket i utskottsförslaget och 4 § första stycket i 1920 års förordning angående särskilda grunder för utgörande av 1921—1924 års allmänna kommunalutskylder m. m., vilken sistnämnda förordning förlängts att gälla även för åren 1925—1929. Det omförmälda stadgandet i utskottsförslaget och nu ifrågavarande författningsförslag innehåller ingen nyhet i fråga om vad som gäller för närvarande. Den omformulering av stadgandet, som skett,

har endast avsett att giva ett tydligare uttryck för den grundsatsen att, sedan utdebiteringsprocenten av den kommunala progressivskatten inom en kommun blivit för året vederbörligen fastställd enligt då kända förhållanden, denna utdebiteringsprocent sedermera skall — i analogi med vad som är fallet i fråga om den allmänna kommunalskatten — gälla oberoende av den progressivskatt, som kan tillföras eller berövas kommunen på grund av efterbeskattning eller efter anförda besvär.

För övriga ändringar i förordningen om kommunal progressivskatt samt för de ändringar, som vidtagits i förordningen om utjämningskatt, torde någon särskild motivering icke vara erforderlig.

Föredragande departementschefen uppläser härefter förslag till *dels* förordning om kommunal progressivskatt, *dels ock* förordning om utjämningskatt samt hemställer, att dessa förslag måtte i proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla, och skall till riksdagen avlätas proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Einar Regnér.